[redacted]

Från: Camilla Rönnberg <camilla.ronnberg@skolverket.se>
Skickat: den 6 november 2024 09:03
Till: Alida Aspelund-Liljequist; Camilla Rönnberg
Ämne: Remiss avseende förslag till föreskrifter om ändring i Skolverkets föreskrifter om kompletterande behörighetskrav samt urval till vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år i gymnasieskolan.
Bifogade filer: Konsekvensutredning_TE4_remiss.pdf; Missiv_TE4_remiss.pdf; Sändlista_TE4_remiss.pdf; Ändring i SKOLFS 2016_30 Urval TE4_kurser_remiss.pdf; Ändring i SKOLFS 2016_30 Urval TE4_ämnen_remiss.pdf; Ändring i SKOLFS 2016_31 Behörighet TE4_kurser_remiss.pdf; Ändring i SKOLFS 2016_31 Behörighet TE4_ämnen_remiss.pdf

Uppföljningsflagga: Följ upp
Flagga: Har meddelandeflagga

Kategorier: [redacted]
AppServerName: p360_prod
DocumentID: RR 2024-293:01
DocumentIsArchived: -1

Du får inte ofta e-post från camilla.ronnberg@skolverket.se. Läs om varför det här är viktigt

Hej,

Skolverket översänder härmed förslag på föreskrifter om ändring i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2016:30) om urval till vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år i gymnasieskolan respektive Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2016:31) om kompletterande behörighetskrav till vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år i gymnasieskolan.
Ändringarna föreslås dels med anledning av nödvändiga anpassningar till ämnesbetygsreformen (se propositionen Ämnesbetyg – betygen ska bättre spegla elevers kunskaper (prop. 2021/22:36)), dels på grund av ändrad programstruktur och införande av lättnader i kraven på kompletterande behörighet för att underlätta för fler teknikelever att välja ett fjärde tekniskt år i gymnasieskolan.

Skolverket vill ge remissinstanserna möjlighet att yttra sig över förslagen och särskilt de delar i förslagen som är relevanta för remissinstansen. Eventuella synpunkter ska vara Skolverket tillhanda senast **den 4 december 2024**. Skicka gärna svar som e-post till camilla.ronnberg@skolverket.se alternativt till registrator@skolverket.se. Ange Skolverkets diarienummer 2024:2802.

Vid eventuella frågor hänvisas till Camilla Rönnberg som nås via camilla.ronnberg@skolverket.se alternativt på telefon 08-527 330 09 eller Alida Aspelund-Liljequist som nås via alida.aspelund-liljequist@skolverket.se.

På Skolverkets vägnar

Camilla Rönnberg
Jurist

Alida Aspelund-Liljequist
Jurist

Skolverket

Missiv

2024-11-06
Dnr 2024:2802

Remiss avseende förslag till föreskrifter om ändring i Skolverkets föreskrifter om kompletterande behörighetskrav samt urval till vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år i gymnasieskolan

Skolverket översänder härmed förslag på föreskrifter om ändring i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2016:30) om urval till vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år i gymnasieskolan respektive Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2016:31) om kompletterande behörighetskrav till vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år i gymnasieskolan.

Ändringarna föreslås dels med anledning av nödvändiga anpassningar till ämnesbetygsreformen (se propositionen *Ämnesbetyg – betygen ska bättre spegla elevers kunskaper* (prop. 2021/22:36)), dels på grund av ändrad programstruktur och införande av lättnader i kraven på kompletterande behörighet för att underlätta för fler teknikelever att välja ett fjärde tekniskt år i gymnasieskolan.

Skolverket vill ge remissinstanserna möjlighet att yttra sig över förslagen och särskilt de delar i förslagen som är relevanta för remissinstansen. Eventuella synpunkter ska vara Skolverket tillhanda **senast den 4 december 2024**. Skicka gärna svar som e-post till camilla.ronnberg@skolverket.se alternativt till registrator@skolverket.se. Ange Skolverkets diarienummer 2024:2802.

Vid eventuella frågor hänvisas till Camilla Rönnberg som nås via camilla.ronnberg@skolverket.se alternativt på telefon 08-527 330 09 eller Alida Aspelund-Liljequist som nås via alida.aspelund-liljequist@skolverket.se.

På Skolverkets vägnar

Camilla Rönnberg, jurist och Alida Aspelund-Liljequist, jurist.

Postadress: Box 4002, 171 04 Solna
Besöksadress: Svetsarvägen 16
Telefon: 08-527 332 00 (växeln)
www.skolverket.se

Bilagor

1.Sändlista

2. Konsekvensutredning

3. Föreskrifter om ändring i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2016:30) om urval till vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år i gymnasieskolan_1.kurser

4. Föreskrifter om ändring i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2016:30) om urval till vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år i gymnasieskolan_2.ämnen

5. Föreskrifter om ändring i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2016:31) om kompletterande behörighetskrav till vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år i gymnasieskolan_1.kurser

6. Föreskrifter om ändring i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2016:31) om kompletterande behörighetskrav till vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år i gymnasieskolan_2.ämnen

Skolverket

Dnr:2024:2802

Sändlista

Myndigheter

Arbetsförmedlingen

Barnombudsmannen

Centrala studiestödsnämnden

Digg – myndigheten för digital förvaltning

Diskrimineringsombudsmannen

Kriminalvården

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor

Myndigheten för yrkeshögskolan

Näringslivets regelnämnd

Regelrådet

Sameskolstyrelsen

Sametinget

Skolforskningsinstitutet

Skolinspektionen

Specialpedagogiska skolmyndigheten

Statens institutionsstyrelse

Statistiska centralbyrån

Universitetskanslersämbetet

Universitet- och högskolerådet

Organisationer och fackförbund

Autism Sverige

Byggföretagen

Elevernas riksförbund

Folkbildningsrådet

Friskolornas riksförbund

Funktionsrätt Sverige

Föreningen Stöd Barnverket

Föräldraalliansen Sverige

Föräldraföreningen för dyslektiska barn

Idéburna skolors riksförbund

Judiska Centralrådet i Sverige

Judiska ungdomsförbundet i Sverige

Lika Unika

Riksförbundet Attention

Riksförbundet FUB

Riksförbundet för döva, hörselskadade barn och barn med språkstörning

Riksförbundet Romer i Europa

Riksorganisationen Same Ätnam

Sametinget

Sáminuorra

Svenska Samernas Riksförbund

Svensk elektronik

Sveriges kommuner och regioner

Sveriges Ingenjörer

Sveriges Jiddishförbund

Sveriges Romerförbund

Svenska Tornedalingars Riksför-bund – Tornionlaaksolaiset

Met Nuoret

Sverigefinländarnas Delegation

Sverigefinska ungdomsförbundet

Sverigefinska Riksförbundet

Sveriges Elevkårer

Sveriges elevråd

Sveriges lärare

Sveriges skolledare

Teknikföretagen

Trä- och möbelföretagen

Vuxenutbildning i samverkan

Kommuner och regioner

Alingsås kommun

Borlänge kommun

Borås kommun

Emmaboda kommun

Göteborg Stad

Halmstads kommun

Huddinge kommun

Härnösands kommun

Höganäs kommun

Karlstads kommun

Lidköpings kommun

Linköpings kommun

Luleå kommun

Malmö stad

Mariestads kommun

Nässjö kommun

Olofströms kommun

Oskarshamns kommun

Piteå kommun

Skellefteå kommun

Sollefteå kommun

Sollentuna kommun

Stenungsunds kommun

Stockholm stad

Sundsvalls kommun

Uddevalla kommun

Uppsala kommun

Varbergs kommun

Vetlanda kommun

Växjö kommun

Ystad kommun

Ängelholms kommun

Örnsköldsviks kommun

Enskilda huvudmän och utbildningsanordnare

Curt Nicolingymnasiet

Forsmarks gymnasium AB

Göteborgs Tekniska College AB

Kunskapsförbundet Väst

Ljud & Bildskolan LBS AB

Minervaskolan i Umeå AB

NTI Gymnasiet Ellips AB

NTI Gymnasiet Helix AB

NTI Gymnasiet Macro AB

Skanskaskolan i Växjö AB

Skolverket

Dnr 2024:2802

Konsekvensutredning avseende förslag till Skolverkets föreskrifter om ändring i Skolverkets föreskrifter om kompletterande behörighetskrav samt urval till vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år i gymnasieskolan

Innehållet i konsekvensutredningen utgår från förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar.

Sammanfattning

I denna konsekvensutredning lämnas förslag på föreskrifter om ändring i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2016:30) om urval till vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år i gymnasieskolan respektive Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2016:31) om kompletterande behörighetskrav till vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år i gymnasieskolan. Ändringarna föreslås dels med anledning av nödvändiga anpassningar till ämnesbetygsreformen, dels på grund av ändrad programstruktur och införande av lättnader i kraven på kompletterande behörighet.

1. Bakgrund

Förutom de nationella programmen och introduktionsprogrammen finns i gymnasieskolan även vidareutbildningen i form av ett fjärde tekniskt år (fortsatt benämnt vidareutbildningen). Vidareutbildningen syftar till en gymnasieingenjörsexamen och ska utgöra grund för yrkesverksamhet som gymnasieingenjör.[1] Vidareutbildningen ska vara öppen endast för den som har genomgått utbildning på teknikprogrammet eller har likvärdiga kunskaper. Eleven ska påbörja vidareutbildningen terminen efter det att han eller hon har avslutat utbildningen på teknikprogrammet eller motsvarande utbildning, eller senast det kalenderår då han eller hon fyller 22 år.[2]

Skolverket får meddela föreskrifter om kompletterande behörighetskrav, vilka nivåer i ämnen inom teknikprogrammets inriktningar, som det utöver utbildningen från teknikprogrammet ska krävas godkända betyg på för behörighet till utbildningen, eller vilka likvärdiga meriter som annars därutöver ska krävas för behörighet.[3] Myndigheten får också meddela ytterligare föreskrifter om urvalet. Om antalet platser i vidareutbildning är färre än antalet sökande som har tagits emot, ska ett urval göras.[4]

Skolverkets nuvarande bemyndigande avseende kompletterande behörighetskrav omfattar vilka nivåer i ämnen som kan vara krav på kompletterande behörighet. Sökande elever kan

[1] 17 a kap. 3 § skollagen (2010:800).
[2] 17 a kap. 4 § skollagen.
[3] 5 kap 1 § förordningen (2014:854) om vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år och statsbidrag för sådan utbildning.
[4] 5 kap. 2–3 §§ förordningen om vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år och statsbidrag för sådan utbildning.

emellertid ha kursbetyg från sin utbildning på teknikprogrammet under en övergångsperiod, varför ytterligare övergångsbestämmelser behövs i förordningen (2014:854) om vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år och statsbidrag för sådan utbildning. Eftersom regeringen ännu inte meddelat nödvändiga övergångsbestämmelser till förordningen om vidareutbildning kan förutsättningarna för det förslag till ändring i Skolverkets föreskrifter som nu remitteras komma att ändras.

I regleringsbrevet för budgetåret 2023[5] fick Skolverket i uppdrag att genomföra förberedelser för ämnesbetyg. Av uppdraget framgick att Skolverket i enlighet med propositionen *Ämnesbetyg – betygen ska bättre spegla elevers kunskaper* (prop. 2021/22:36) och beslutade ändringar i skollagen (2010:800) ska förbereda för en övergång från kursbetyg till ämnesbetyg i gymnasieskolan, anpassade gymnasieskolan, komvux på gymnasial nivå, komvux som anpassad utbildning på gymnasial nivå samt inom vidareutbildningen. Bestämmelserna om ämnesbetyg ska tillämpas första gången på utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025, vilket är samma tidpunkt som i fråga om övriga delar av gymnasieskolan .[6] Med anledning av ändringarna i skollagen, gymnasieförordningen (2010:2039), förordningen om vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år och statsbidrag för sådan utbildning och förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning, föreslår Skolverket följdändringar i berörda föreskrifter för det fjärde tekniska året för att de ska stämma överens med skolförfattningarna.[7]

För vidareutbildningen har bland annat kraven på kompletterande behörighet ändrats från kurser till ämnen och nivåer i ämnen. Enligt övergångsbestämmelserna till de aktuella lag- och förordningsändringarna får en gymnasieexamen från gymnasieskolan eller komvux och en gymnasieingenjörsexamen från vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år som utfärdas efter den 30 juni 2025, utöver betyg i ämnen, även innehålla betyg som satts på kurser enligt de ämnesplaner som gäller utbildning som påbörjats före utgången av juni 2025. För sökande till vidareutbildningen i form av ett fjärde tekniskt år kan det under en övergångsperiod därför bli aktuellt med betyg från båda systemen, varför såväl förordningen om vidareutbildning som Skolverkets föreskrifter under denna övergångsperiod måste omfatta både kurs- och ämnesbetyg avseende den kompletterande behörigheten. Ytterligare övergångsbestämmelser till förordningen kan krävas för att Skolverkets bemyndigande ska omfatta kursbetyg även fortsättningsvis. Eftersom regeringen ännu inte fattat beslut om ändring i nämnda förordning kan förutsättningarna för Skolverkets förslag till föreskrifter komma att ändras beroende på vad regeringen beslutar.

Vidareutbildningen ges inom ett område som utvecklas snabbt och i stor omfattning. Teknikbranscherna har under lång tid uttryckt ett stort behov av ytterligare arbetskraft med rätt kompetens. Redan 2012 visade en rapport från Statistiska centralbyrån (SCB) att tillgången på gymnasie- och högskoleingenjörer väntas minska kraftigt till år 2030 på grund av pensionsavgångar. Under 2030 väntas efterfrågan på gymnasie- och högskoleingenjörer överstiga tillgången med ca 50 000 personer.[8] Behovet av gymnasieingenjörer beräknas idag vara cirka 20 000 och kommer att öka till cirka 35 000 år 2035.[9]

Även de skolor som bedriver utbildningen har uttryckt ett behov av ökad flexibilitet för att kunna möta arbetsmarknadens efterfrågan och för att attrahera fler elever att söka utbildningen. Vid införandet av vidareutbildningen var prognosen att elevantalet skulle uppgå till 1200 elever per år efter 5 år.[10] Sedan försöksverksamheten med vidareutbildningen perma-

[5] Regeringens diarienummer U2022/03031, U2022/03625, U2022/03626 m.fl.
[6] Prop. 2021/22:36 s. 107 f. Se också övergångsbestämmelser i förordningen (2014:854) om vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år och statsbidrag för sådan utbildning.
[7] Se lag (2022:147) om ändring i skollagen, förordning (2023:654) om ändring i gymnasieförordningen, förordning (2023:655) om ändring i förordningen om vuxenutbildning och förordning (2023:656) om ändring i förordningen om vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år och statsbidrag för sådan utbildning.
[8] Se *Gymnasieingenjörsutbildning för konkurrenskraft och tillväxt*, prop. 2013/14:188 s 15. Se också *SCB – Trender och Prognoser 2023. Befolkning, utbildning, arbetsmarknad – med sikte på år 2040.*
[9] Se publikationen *Planering och dimensionering*, Skolverket (2023).
[10] Prop. 2013/14:188 s. 48.

nentades har antalet elever i utbildningen legat, med små variationer mellan läsåren, på omkring 400 elever per år. [11]

Skolorna önskar också ökad flexibilitet genom att minska andelen obligatoriska kurser. Då ges skolorna ökad möjlighet att utforma utbildningens innehåll mot arbetslivets behov. Skolverket har som ett led i detta i arbetet med ämnesbetygsreformen tagit bort det profilgemensamma ämnet, men det ligger kvar som valbart ämne för de yrkesvägar där det är önskvärt.[12]

2. Skolverkets överväganden och förslag

Med anledning dels av ämnesbetygsreformen, dels av ändrad programstruktur och behovet av införande av lättnader i kraven på kompletterande behörighet, föreslår Skolverket ändringar i myndighetens föreskrifter (SKOLFS 2016:30) om urval till vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år i gymnasieskolan respektive föreskrifter (SKOLFS 2016:31) om kompletterande behörighetskrav till vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år i gymnasieskolan.

2.1 Problemet och den förändring som Skolverket eftersträvar samt vilka konsekvenser som bedöms uppstå om ingen åtgärd vidtas

Regeringen beslutade den 9 november 2023 bland annat om ändring i förordningen om vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år och statsbidrag för sådan utbildning med anledning av införandet av ämnesbetyg. Dessa ändringar trädde i kraft den 1 januari 2024 och ska tillämpas första gången i fråga om vidareutbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025. Författningsändringarna medför att Skolverket behöver göra följdändringar och andra justeringar i följande föreskrifter.

- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2016:30) om urval till vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år i gymnasieskolan och
- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2016:31) om kompletterande behörighetskrav till vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år i gymnasieskolan.

För det fall ändringar inte görs kommer det att innebära att föreskrifterna inte kommer att stämma överens med bland annat de bestämmelser i skollagen och förordningen om vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år och statsbidrag för sådan utbildning som revideras med anledning av införandet av ämnesbetyg. Dessa följdändringar anses därför nödvändiga.

I samband med det arbete som Skolverket genomför med anledning av övergången till ämnesbetyg föreslår myndigheten också att kraven på kompletterande behörighet och grunderna för urval också ska förändras genom en lättnad av behörighetskraven för att få fler elever att söka till vidareutbildningen och därmed möta arbetsmarknadens behov av fler gymnasieingenjörer med rätt kompetens.

---

[11] Se Skolverkets statistik:
År 15/16 var elevantalet 414 - siris.skolverket.se.xlsx (live.com).
År 16/17 var elevantalet 527 - siris.skolverket.se.xlsx (live.com).
År 17/18 var elevantalet 449 - siris.skolverket.se.xlsx (live.com).
År 18/19 var elevantalet 378 - siris.skolverket.se.xls (live.com).
År 19/20 var elevantalet 403 - siris.skolverket.se.xls (live.com).
År 20/21 var elevantalet 395 - siris.skolverket.se.xls (live.com).
År 21/22 var elevantalet 418 - siris.skolverket.se.xls (live.com).
År 22/23 var elevantalet 459 - siris.skolverket.se.xlsx (live.com).
År 23/24 var elevantalet 387 - siris.skolverket.se.xlsx (live.com).

[12] Se Skolverkets föreskrifter om poängplan för vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år, SKOLFS (2024:571).

Skolverket föreslår en lättnad av de kompletterande behörighetskraven av två skäl. Det ena skälet är för att underlätta för fler teknikelever att välja ett fjärde år, exempelvis för elever som valt den teknikvetenskapliga inriktningen som saknar en direkt motsvarighet på vidareutbildningen. Det råder en stor brist på gymnasie- och högskoleingenjörer och bristen beräknas öka avsevärt de kommande tio åren (se ovan under avsnitt 1). Det andra skälet är för att teknikprogrammets struktur ändras från och med läsåret 2025/26 då programfördjupningen minskas från 400 poäng till 300 poäng. Det minskar möjligheten för elever som behöver komplettera sin utbildning med specifika ämnen för att uppnå behörighetskraven. Lättnaden medför även, som ovan nämnts, att behörighetsgivande ämnen inte inkräktar på skolornas egna val mer än vad de gör idag. Skolverket anser mot bakgrund av det anförda att föreslagna alternativ är mest lämpliga och att de bör genomföras i samband med de nödvändiga följdändringarna som beskrivs ovan.

Följdändringarna består av revidering i två led av föreskrifterna om kompletterande behörighet och urval. I det första ledet revideras föreskriften om kompletterande behörighet genom att en lättnad av behörighetskraven införs. Med anledning av detta behöver också en justering av kurser göras i föreskriften som avser urval. I det andra ledet revideras både föreskrifterna om kompletterande behörighet och föreskrifterna om urval i en anpassning till det ämnesutformade systemet. På så sätt framgår det tydligt både för sökande, studie- och yrkesvägledare och antagningsenheter vad som gäller för sökande som läst enligt det kursutformade respektive ämnesutformade systemet alternativt elever som har fått med sig betyg från båda betygssystemen.

2.2 Redogörelse för de olika alternativ som finns för att uppnå förändringen

Ett alternativ till de föreslagna förändringarna hade varit att genomföra endast en ändring av föreskrifterna samlat för kursbetyg och ämnesbetyg samt de behörighetslättnader som Skolverket föreslår. Myndigheten har dock funnit att utformningen av sådana föreskrifter blir otymplig och riskerar att ge upphov till felaktig tillämpning.

En annan möjlig lösning hade varit att behörighetslättnaderna enbart införs för sökande från ämnesbetygssystemet, vilket då skulle aktualiseras först om ett antal år. Det anses dock angeläget att så snart som möjligt kunna få flera sökande till programmet för att lindra den beräknade bristen på gymnasieingenjörer. Förslagen som Skolverket lägger fram gällande föreskrifterna, med separata föreskrifter avseende det kursutformade respektive det ämnesutformade systemet, bedöms därmed vara det mest lämpliga och lätthanterliga alternativ samt bäst ge upphov till eftersträvad effekt.

3. Analys av de författningsförslag som lämnas

3.1 Beskrivning och beräkning av förslagets kostnader och intäkter för staten, kommuner, regioner, företag och andra enskilda

Under läsåret 2023/24 fanns registrerade elever i 32 skolkommuner på 37 skolenheter där utbildning bedrevs av 27 olika huvudmän. 21 av skolenheterna drevs i kommunal regi och 16 skolenheter av en enskild huvudman[13]. När försöksverksamheten hade permanentats fanns registrerade elever vid 50 skolenheter som drevs av 48 huvudmän. Såväl antalet skolenheter som antalet huvudmän har således minskat sedan läsåret 2016/17[14].

[13] Se Skolverkets statistik: siris.skolverket.se.xlsx (live.com).
[14] Se Skolverkets statistik: siris.skolverket.se.xlsx (live.com).

Anslaget för år 2024 för vidareutbildning till gymnasieingenjör är 94,2 miljoner kronor[15]. Bidragsbeloppet beräknas utifrån antalet elevplatser som uppges i ansökan samt planerade kostnader. Som mest kan en huvudman beviljas 138 350 kronor per elev och läsår.[16]

Initialt kan en viss ökad administrativ hantering anses uppstå vid antagningsenheterna samt för studie-och yrkesvägledare om det blir en ökad tillströmning till utbildningarna med anledning av att behörighetslättnader införs. Detta bedöms dock vara marginellt och kunna hanteras inom nuvarande organisation. Däremot kan en ekonomisk fördel bli aktuell om antalet antagna till utbildningen ökar. Kostnaden för vidareutbildning till gymnasieingenjör ingår inte i den reguljära skolpengen utan finansieras via statsbidrag. Det sammanlagda statsbidraget kommer därmed att öka om fler antal elever antas till programmen. Ett ökat antal studerande kommer inte att medföra investeringar som kostnadsdrivande produkter eller maskiner i denna utbildning. Kostnaden för lokaler, utrustning och personal kommer i stället kunna fördelas på fler elever och genom statsbidragen som de genererar.

3.2 Beskrivning av andra relevanta konsekvenser

Skolverket har beaktat perspektiven gällande jämställdhet, funktionshinder och nationella minoriteter och anser att förslagen inte medför några negativa effekter för dessa perspektiv. Däremot bedömer vi att förslagen medför positiva effekter enligt följande.

Artikel 28 och 29 i FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) gäller barns rätt till utbildning. Skolverket bedömer att de föreslagna föreskrifterna bidrar till att stärka elevers rätt till utbildning genom att de möjliggör för fler elever att bli behöriga till vidareutbildningen eftersom behörighetskraven lättas enligt förslaget. Vidare syftar förslaget till att öka flexibiliteten för de skolor som erbjuder utbildningen, vilket också kan ge elever ett mer attraktivt utbud i vidareutbildningen.

Skolverket bedömer vidare att lättnader i de kompletterande behörighetskraven till vidareutbildningen kan leda till att fler elever, såväl pojkar som flickor, söker sig till utbildningen. Det stämmer väl in i de åtgärder som pågår för att få fler att delta i utbildningar inom området STEM (Science, Technology, Engineering and Mathematics) där också regeringen aviserat ambitionen att presentera en STEM-strategi mot slutet av 2024 med syftet att just öka antalet studerande som påbörjar och fullföljer en STEM-utbildning inom den högre utbildningen, yrkeshögskolan och inom gymnasiala utbildningsformer i Sverige.[17]

3.3 Redogörelse för vilka åtgärder som har vidtagits för att förslaget inte ska medföra mer långtgående kostnader eller begränsningar än vad som bedöms vara nödvändigt för att uppnå dess syfte

De ändringar som föreslås med anledning av införandet av ämnesbetyg är nödvändiga för att föreskrifterna ska stämma överens med bland annat de bestämmelser i skollagen och förordningen om vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år och statsbidrag för sådan utbildning som revideras.

Syftet med de ändringar och utformningen av ändringarna i föreskrifterna som Skolverket föreslår för lättnader i behörighetskraven är en anpassning till ämnesbetygsreformen men också ett led i ett arbete för att öka elevantalet i vidareutbildningen för att tillgodose behovet av fler personer med en gymnasieingenjörsexamen som så länge efterlysts av bland an-

[15] Se regleringsbrev för budgetåret 2024 avseende Statens skolverk, dnr U2021/00554 (delvis), U2021/03589, U2024/01657. Ändringsbeslut 2024-06-20 Myndighet Statens skolverk (esv.se).
[16] https://www.skolverket.se/skolutveckling/statsbidrag/statsbidrag-for-fjarde-tekniskt-ar.
[17] https://www.regeringen.se/regeringens-politik/ingenjorslandet-sverige/stem-strategin/.

nat teknikbranscherna. Målsättningen har varit att förändringen inte ska vara mer långtgående än nödvändigt för att utbildningen även fortsättningsvis ska kunna bedrivas på en hög nivå. Samråd med nationella programrådet har hållits flera gånger under det senaste året om vidareutbildningens utformning. Rådet är positiva till de föreslagna förändringarna.

3.4 Bedömning av om särskild hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

Övrig reglering avseende införandet av ämnesbetygsreformen ska tillämpas första gången på utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025. Skolverket ser därför att dessa föreskrifter också ska tillämpas för första gången på utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025. Föreskrifterna avser dock ansökningsförfarandet till utbildningen, vilket pågår under våren 2025. Skolverket bedömer därför att ett lämpligt datum för ikraftträdande av föreskrifterna är den 15 respektive 16 mars 2025. Det förstnämnda datumet avser föreskrifterna som omfattar kurser och därmed kommer att kunna refereras till som äldre lydelse och det senare datumet avser föreskrifterna som reglerar nivåer i ämnen och därmed kommer vara gällande lydelse.

Skolverket ser också behov av att genomföra informationsinsatser om föreskrifterna. Information kommer att ges bland annat via myndighetens nyhetsbrev, webbplats och konferenser.

3.5 Beskrivning av hur och när konsekvenserna av författningsförslagen kan utvärderas

Skolverket förvaltar alla sina myndighetsföreskrifter. Minst en gång om året kontrolleras övergripande att föreskrifterna är korrekta, aktuella och ändamålsenliga.

4. Bedömning av om författningsförslagen inskränker den kommunala självstyrelsen

I propositionen om ämnesbetyg redogjordes för konsekvenser av ämnesbetygsreformen. Skolverket bedömer att förändringarna får vissa konsekvenser för kommuner och regioner i egenskap av huvudmän för utbildningen. Det kommer bland annat att innebära behov av att se över bemanning i samband med ett utökat behov av studie- och yrkesvägledning samt att se över organiseringen av utbildningarna och planera för implementering. Denna konsekvensutredning fokuserar på de konsekvenser som följer av Skolverkets förslag och inte reformen i stort. Skolverket bedömer att förslagen till föreskrifter underlättar för elever att söka sig till utbildningen.

Den kommunala självstyrelsen regleras bland annat i 14 kap. regeringsformen (RF). Enligt 14 kap. 3 § RF bör en inskränkning i den kommunala självstyrelsen inte gå utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till de ändamål som har föranlett den. Innebörden av bestämmelsen är att en eventuell inskränkning i den kommunala självstyrelsen ska prövas mot en proportionalitetsprincip. Förslagen som omfattas av den här konsekvensutredningen bedöms inte innebära några utökade skyldigheter för de kommunala huvudmännen, utan bedöms ligga inom ramen för huvudmannens normala ansvar, och bedöms alltså inte innebära någon inskränkning i den kommunala självstyrelsen.

5. Bedömning av om författningsförslagen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

De föreslagna föreskrifterna överensstämmer med de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen.

6. Uppgifter om de bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på

Skolverkets beslutanderätt grundar sig på bemyndigande i 5 kap. 1 och 3 §§ i förordningen (2014:854) om vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år och statsbidrag för sådan utbildning. Som ovan redogjorts för inväntar Skolverket ytterligare ikraftträdande- och övergångsbestämmelser. Nuvarande förslag på utformning av föreskrifter kan därmed komma att revideras.

Enligt 5 kap. 1 § förordningen om vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år och statsbidrag för sådan utbildning får Statens skolverk meddela föreskrifter om vilka nivåer i ämnen inom teknikprogrammets inriktningar som det därutöver ska krävas godkända betyg på för behörighet till utbildningen eller vilka likvärdiga meriter som annars därutöver ska krävas för behörighet. Innan Skolverket meddelar föreskrifter med stöd av första stycket ska verket höra Nationella rådet för vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år.

Enligt 5 kap. 3 § samma förordning får Statens skolverk meddela ytterligare föreskrifter om urvalet.

7. Samråd

Skolverket håller möten med Nationella rådet för vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år fyra till fem gånger per år. På mötena under hösten 2023 hölls samråd om vidareutbildningens poängplan samt profilernas utgångar och namn. Rådet ställde sig positiva till att ta bort de profilgemensamma ämnena och anpassning av utgångar till arbetsmarknadens behov. Efter detta arbetade Skolverket fram nuvarande förslag på ändringar och har sedan dess haft kontinuerliga avstämningar med det nationella programrådet fram till september 2024. Utöver detta har Skolverket organiserat nationella nätverksträffar för de skolor som erbjuder vidareutbildningen både under våren och hösten 2024 samt flertalet arbetsmöten. Skolverket planerar även att arrangera en konferens den 20 januari 2025 för lärare, rektorer, studie-och yrkesvägledare och nuvarande eller blivande utbildningsanordnare av vidareutbildning i form av det fjärde tekniska året. Under förutsättning att beslut har fattats angående de nu föreslagna föreskrifterna, kommer de att presenteras under denna konferens för att verksamheterna ska kunna anpassa sig efter den nya reglering som förväntas träda i kraft i mars 2025.

Föreskrifter
om ändring i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2016:30) om urval till vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år i gymnasieskolan;

beslutade den dd mm åå.

Med stöd av 5 kap. 3 § förordningen (2014:854) om vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år och statsbidrag för sådan utbildning föreskriver Skolverket i fråga om Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2016:30) om urval till vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år i gymnasieskolan att 2 § ska ha följande lydelse.

2 § Vid urvalet ska företräde ges till de sökande som har godkända betyg i
1. kursen konstruktion 1 för tillträde till den nationella profilen design och produktutveckling,
2. kursen programmering 1 för tillträde till den nationella profilen informationsteknik, utgång nätverksteknik,
3. kursen webbutveckling 1 för tillträde till den nationella profilen informationsteknik, utgång mjukvarudesign,
4. kursen produktionskunskap 1 för tillträde till den nationella profilen produktionsteknik, eller
5. kursen arkitektur – hus för tillträde till den nationella profilen samhällsbyggande.

Vid urvalet ska, på samma sätt som i första stycket, företräde ges till sökande med andra omdömen från utbildning eller arbetsliv som motsvarar innehållet i nivån i ämnet eller kursen enligt första stycket 1–5.

---

1. Dessa föreskrifter träder i kraft den 15 mars 2025.
2. Föreskrifterna ska tillämpas första gången på utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025.

På Skolverkets vägnar

GENERALDIREKTÖREN

Föredragande

REMISS

Föreskrifter
om ändring i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2016:30) om urval till vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år i gymnasieskolan;

beslutade den dd mm åå.

Med stöd av 5 kap. 3 § förordningen (2014:854) om vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år och statsbidrag för sådan utbildning föreskriver Skolverket i fråga om Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2016:30) om urval till vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år i gymnasieskolan att 2 § ska ha följande lydelse.

2 §[1] Vid urvalet ska företräde ges till de sökande som har godkända betyg

1. på nivå 1 i ämnet konstruktion för tillträde till den nationella profilen design och produktutveckling,
2. på nivå 1 i ämnet programmering för tillträde till den nationella profilen informationsteknik, utgång nätverksteknik,
3. på nivå 1 i ämnet webbutveckling för tillträde till den nationella profilen informationsteknik, utgång mjukvarudesign,
4. på nivå 1 i ämnet hållbar produktion för tillträde till den nationella profilen produktionsteknik, eller
5. på nivå 1 i ämnet arkitektur för tillträde till den nationella profilen samhällsbyggande.

Vid urvalet ska, på samma sätt som i första stycket, företräde ges till sökande med andra omdömen från utbildning eller arbetsliv som motsvarar innehållet i nivån i ämnet eller kursen enligt första stycket 1–5.

---

1. Dessa föreskrifter träder i kraft den 16 mars 2025.
2. Föreskrifterna ska tillämpas första gången på utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025.
3. För elever som fått betyg som satts på kurser enligt de ämnesplaner som gäller utbildning som påbörjats före den 1 juli 2025 gäller föreskrifterna i den äldre lydelsen.

På Skolverkets vägnar

GENERALDIREKTÖREN

Föredragande

[1] Senaste lydelse SKOLFS 2025:000.

REMISS

Föreskrifter
om ändring i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2016:31) om kompletterande behörighetskrav till vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år i gymnasieskolan;

beslutade den dd mm åå.

Med stöd av XX förordningen (2014:854) om vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år och statsbidrag för sådan utbildning föreskriver Skolverket i fråga om Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2016:31) om kompletterande behörighetskrav till vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år i gymnasieskolan att 2–5 §§ ska ha följande lydelse.

2 § Som kompletterande behörighetskrav för den nationella profilen design och produktutveckling krävs godkänt betyg i kursen design 1, eller likvärdiga meriter från arbetslivet eller annan utbildning som i huvudsak motsvarar innehållet i kursen.

3 § Som kompletterande behörighetskrav för den nationella profilen informationsteknik, utgång nätverksteknik, krävs godkänt betyg i kursen dator- och nätverksteknik, eller likvärdiga meriter från arbetslivet eller annan utbildning som i huvudsak motsvarar innehållet i kursen.

Som kompletterande behörighetskrav för den nationella profilen informationsteknik, utgång mjukvarudesign, krävs godkänt betyg i kursen programmering 1, eller likvärdiga meriter från arbetslivet eller annan utbildning som i huvudsak motsvarar innehållet i kursen.

4 § Som kompletterande behörighetskrav för den nationella profilen produktionsteknik krävs godkänt betyg i kursen mekatronik 1, eller likvärdiga meriter från arbetslivet eller annan utbildning som i huvudsak motsvarar innehållet i kursen.

5 § Som kompletterande behörighetskrav för den nationella profilen samhällsbyggande krävs godkänt betyg i kursen byggnadsverk, eller likvärdiga meriter från arbetslivet eller annan utbildning som i huvudsak motsvarar innehållet i kursen.

---

1. Dessa föreskrifter träder i kraft den 15 mars 2025.
2. Föreskrifterna ska tillämpas första gången på utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025.

REMISS

På Skolverkets vägnar

GENERALDIREKTÖREN

Föredragande

REMISS

Föreskrifter
om ändring i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2016:31) om kompletterande behörighetskrav till vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år i gymnasieskolan;

beslutade den dd mm åå.

Med stöd av 5 kap. 1 § förordningen (2014:854) om vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år och statsbidrag för sådan utbildning föreskriver Skolverket i fråga om Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2016:31) om kompletterande behörighetskrav till vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år i gymnasieskolan att 1–5 §§ ska ha följande lydelse.

1 § Av 17 a kap. 16 § skollagen (2010:800) framgår behörighetskraven till vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år. Vilka nivåer i ämnen inom teknikprogrammets inriktningar, eller vilka likvärdiga meriter som utöver det krävs för behörighet till vidareutbildningen, framgår av 2–5 §§.

2 §[1] Som kompletterande behörighetskrav för den nationella profilen design och produktutveckling krävs godkänt betyg på nivå 1 i ämnet design, eller likvärdiga meriter från arbetslivet eller annan utbildning som i huvudsak motsvarar innehållet i nivån i ämnet.

3 §[2] Som kompletterande behörighetskrav för den nationella profilen informationsteknik, utgång nätverksteknik, krävs godkänt betyg på nivå 1 i ämnet informationsteknik, eller likvärdiga meriter från arbetslivet eller annan utbildning som i huvudsak motsvarar innehållet i nivån i ämnet.

Som kompletterande behörighetskrav för den nationella profilen informationsteknik, utgång mjukvarudesign, krävs godkänt betyg på nivå 1 i ämnet programmering, eller likvärdiga meriter från arbetslivet eller annan utbildning som i huvudsak motsvarar innehållet i nivån i ämnet.

4 §[3] Som kompletterande behörighetskrav för den nationella profilen produktionsteknik krävs godkänt betyg på nivå 1 i ämnet automatiserade processer, eller likvärdiga meriter från arbetslivet eller annan utbildning som i huvudsak motsvarar innehållet i nivån i ämnet.

5 §[4] Som kompletterande behörighetskrav för den nationella profilen samhällsbyggande krävs godkänt betyg på nivå 1 i ämnet byggnadsverk, eller likvärdiga

[1] Senaste lydelse SKOLFS 2025:000.
[2] Senaste lydelse SKOLFS 2025:000.
[3] Senaste lydelse SKOLFS 2025:000.
[4] Senaste lydelse SKOLFS 2025:000.

meriter från arbetslivet eller annan utbildning som i huvudsak motsvarar innehållet i nivån i ämnet.

---

1. Dessa föreskrifter träder i kraft den 16 mars 2025.
2. Föreskrifterna ska tillämpas första gången på utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025.
3. För elever som fått betyg som satts på kurser enligt de ämnesplaner som gäller utbildning som påbörjats före den 1 juli 2025 gäller föreskrifterna i den äldre lydelsen.

På Skolverkets vägnar

GENERALDIREKTÖREN

Föredragande

REMISS